

ผนวก ก.

ร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา
เรื่อง ให้ธุรกิจการซื้อขายผ่านส่ง.....เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดธุรกิจที่ควบคุมสัญญาและลักษณะของสัญญา พ.ศ. 2542 คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ธุรกิจการซื้อขายผ่านส่งเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“ธุรกิจการซื้อขายผ่านส่ง” หมายความว่า การประกอบกิจการค้าโดยผู้ขายนำสินค้าออกขายให้แก่ผู้ซื้อ โดยมีข้อตกลงให้ผู้ซื้อสามารถทำการผ่อนชำระราคาสินค้าได้เป็นงวด ๆ และไม่มีข้อตกลงในการห่วงกรรมสิทธิ์ในสินค้านั้น

“ผู้ขาย” หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าเป็นธุรกิจปกติ ไม่ว่าจะประกอบกิจการนั้นจะขายสินค้าที่ตนเองผลิตหรือจำหน่าย หรือผู้ประกอบกิจการนั้นจัดหาสินค้ามาจากผู้ซึ่งผลิตหรือจำหน่าย แล้วนำมาขายในลักษณะให้สินเชื่อ

“ผู้ซื้อ” หมายความว่า ผู้ประสงค์จะซื้อสินค้าโดยไม่ต้องการจะชำระราคาเป็นเงินสด แต่ได้ซื้อสินค้าจากผู้ขายโดยทำการผ่อนชำระราคาสินค้าเป็นงวด ๆ

ข้อ 3 สัญญาที่ผู้ขายทำกับผู้ซื้อ ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน มีขนาดของตัวอักษรไม่เล็กกว่าสามมิลลิเมตร และต้องใช้ข้อสัญญาที่มีสาระสำคัญ และมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) รายละเอียดเกี่ยวกับยี่ห้อ ประเภท ชนิด รุ่น หมายเลข และลักษณะของสินค้า

(2) รายละเอียดเกี่ยวกับราคาเงินสดของสินค้า, อัตราค่าธรรมเนียมต่อปี และอัตราดอกเบี้ยต่อปีซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่เรียกเก็บจากการขายสินค้าผ่านส่ง, เงินค่างวดในการ

ผ่อนชำระ, จำนวนงวด, ระยะเวลาและวิธีการชำระค่างวด, ราคารวมของสินค้าผ่อนส่ง, จำนวนเงินที่ต่างกันระหว่างราคาเงินสดกับราคาผ่อนส่ง, ดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียมในกรณีผิดนัดชำระหนี้

(3) ในกรณีที่ผู้ขายได้ชำระเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ผู้ซื้อมีหน้าที่ชำระแทนผู้ซื้อไปแล้ว ผู้ขายจะนำเงินค่างวดที่ผู้ซื้อชำระในงวดต่อมา มาหักชำระเงินดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้ขายได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ซื้อทราบล่วงหน้า เพื่อให้ชำระเงินจำนวนนั้นมาชำระ และผู้ซื้อไม่ชำระเงินดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(4) ผู้ซื้อที่มีสิทธิจะชำระค่างวดในส่วนที่ค้างชำระทั้งหมดก่อนถึงกำหนดชำระค่างวด ๆ สุดท้ายได้ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายทราบกำหนดวันที่จะชำระนั้น ในกรณีเช่นนี้ ผู้ขายจะต้องให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมในการซื้อขายผ่อนส่งที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

(5) เมื่อผู้ซื้อได้ลงนามในสัญญาการผ่อนชำระสินค้าแล้ว ในขณะที่ผู้ซื้อยังมีได้รับมอบสินค้าที่ตกลงซื้อขาย ให้ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาได้ และการเลิกสัญญาในกรณีนี้ ผู้ขายห้ามมีสิทธิในการเรียกค่าเสียหายแต่อย่างใด

(6) เมื่อผู้ซื้อได้เข้าทำสัญญาผ่อนชำระสินค้าแล้ว แต่ผู้ซื้อยังมิได้รับการส่งมอบสินค้านั้น และสินค้านั้นสูญหรือเสียหายไปด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษฝ่ายใดมิได้ไซ้ ในกรณีนี้ผู้ซื้อต้องมีต้องชำระราคาค่าผ่อนส่งรวมถึงค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเกี่ยวกับสินค้านั้นอีกต่อไป ส่วนเงินที่ผู้ซื้อได้ทำการชำระไปแล้ว ให้ส่งมอบคืนแก่ผู้ซื้อ

(7) ผู้ขายต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องในทรัพย์สินที่ซื้อขาย โดยผู้ขายจะต้องจัดการซ่อมแซมหรือแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีดังเดิมโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น หากผู้ขายละเลยไม่กระทำการดังกล่าวภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ซื้อ ให้ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะทำการนั้นเอง หรือให้ผู้อื่นทำงานนั้นแทน โดยผู้ขายต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกให้ส่งมอบทรัพย์สินใหม่ ถ้าโดยสภาพหรือตามปกติประเพณีไม่สมควรซ่อมแซม

การละเลยหรือฝ่าฝืนหน้าที่ในวรรคก่อน ผู้ซื้ออาจกำหนดให้ผู้ขายปฏิบัติให้ถูกต้องภายใน 15 วัน ถ้าครบกำหนดดังกล่าวผู้ขายยังไม่ปฏิบัติ ผู้ซื้ออาจเลิกสัญญาเสียก็ได้

(8) ถ้าปรากฏว่าสินค้าที่ผู้ซื้อได้รับการส่งมอบนั้นไม่ตรงตามสัญญา ผู้ซื้อทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับของนั้น ในกรณีเช่นนี้ ผู้ขายต้องส่งมอบสินค้าใหม่ให้ถูกต้องตามสัญญาภายใน

ระยะเวลา 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ซื้อ โดยผู้ซื้อไม่ต้องใช้ค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายแต่ประการใด และถ้าผู้ขายละเลยต่อหน้าที่ ผู้ซื้ออาจเลิกสัญญาเสียก็ได้

(9) การผิดสัญญาเรื่องใดของผู้ขาย ที่ผู้ขายมีสิทธิบอกเลิกสัญญา จะต้องเป็นข้อที่ผู้ขายระบุไว้เป็นการเฉพาะด้วยตัวอักษรสีแดงให้เห็นเด่นชัดกว่าข้อความทั่วไป และการบอกเลิกสัญญา ผู้ขายต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้ซื้อทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(10) ในกรณีที่ผู้ซื้อผิดนัด ไม่ชำระเงินค่างวดผ่อนชำระสินค้าในงวดใดงวดหนึ่ง หรือในกรณีที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระค่างวดในงวดสุดท้าย ผู้ขายหาสิทธิบอกเลิกสัญญาไม่ ในกรณีนี้ผู้ขายจะต้องส่งหนังสือบอกกล่าวการผิดนัดชำระหนี้ให้ผู้ซื้อทราบเป็นเวลาอย่างน้อยเจ็ดวัน และกำหนดเวลาให้ผู้ซื้อชำระเงินไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่ได้รับหนังสือบอกกล่าว หากผู้ซื้อปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือบอกกล่าวแล้ว ให้ถือว่ากรณีผิดนัดครั้งนี้มิได้เกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ซื้อเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ผู้ขายมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยผิดนัดหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดโดยต้องระบุไว้ชัดเจนในสัญญา

ผู้ขายมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ในกรณีที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินค่างวดผ่อนชำระสินค้า เป็นจำนวนสามงวด และผู้ขายได้มีหนังสือบอกกล่าวให้ชำระเงินรายงวดที่ค้างชำระภายในเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ซื้อได้รับหนังสือ และผู้ซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น

(11) ในกรณีที่ผู้ซื้อได้ทำการชำระค่างวดผ่อนชำระสินค้าไปแล้วเป็นจำนวนกว่ากึ่งหนึ่งของราคาสินค้า ต่อมาผู้ซื้อผิดนัดชำระหนี้ ผู้ขายจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อ ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินค่างวดผ่อนชำระสินค้าเป็นจำนวนห้างวด และผู้ขายได้มีหนังสือบอกกล่าวให้ชำระเงินรายงวดที่ค้างชำระภายในเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ซื้อได้รับหนังสือ และผู้ซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น

หากกรณีตามวรรคหนึ่ง เป็นกรณีผิดนัดในงวดท้ายที่มีจำนวนงวดที่ค้างชำระอยู่ไม่ถึงห้างวด ก็ให้นับเวลาต่อไปเท่ากับห้างวด ถ้าพ้นเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ผู้ซื้อยังคงไม่ชำระ ผู้ขายมีสิทธิเลิกสัญญาตามวิธีการดังที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง

(12) เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว ให้ผลของการเลิกสัญญาเป็นดังนี้ คือ ผู้ขายจะต้องคืนเงินค่างวดผ่อนชำระสินค้าที่ผู้ซื้อชำระไว้พร้อมดอกเบี้ย นับแต่เวลาที่ได้รับไว้ในแต่ละงวดนั้น และผู้ซื้อจะต้องคืนสินค้าให้แก่ผู้ขาย ทั้งนี้ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมภายในเจ็ดวัน นับแต่มีการใช้สิทธิเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ขายใช้สิทธิเลิกสัญญา เพราะเหตุที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระหนี้ ผู้ขายยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการเรียกค่าใช้ทรัพย์สินจากผู้ซื้อได้ และในการคิดราคาค่าใช้ทรัพย์สินนี้ ให้ผู้ขายคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้สอย สภาพการใช้งานหรือสภาพของสินค้าภายหลังจากเลิกสัญญาว่ามีการเสื่อมสภาพไปมากน้อยเพียงใด

การใช้สิทธิเลิกสัญญานี้ หากกระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่

(13) ผู้ซื้อจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามสินค้าที่ซื้อขายผ่อนส่ง ค่าทนายความและอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยการที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระค่าผ่อนส่งสินค้าหรือการกลับเข้าครอบครองสินค้าเนื่องจากการเลิกสัญญา ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ผู้ขายได้ใช้จ่ายไปจริงเพื่อการดังกล่าวตามความจำเป็นและมีเหตุอันสมควร

(14) ผู้ขายจะส่งคำบอกกล่าว ซึ่งตามกฎหมายหรือตามสัญญากำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือโดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้แก่ผู้ซื้อตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญา หรือที่อยู่ที่ผู้ซื้อแจ้งการเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือครั้งหลังสุด

ข้อ 4 ข้อสัญญาที่ผู้ขายทำกับผู้ซื้อต้องไม่ใช่ข้อสัญญาที่มีลักษณะหรือมีความหมายทำนองเดียวกัน ดังต่อไปนี้

- (1) ข้อสัญญาที่มีข้อตกลงในการหน่วงกรรมสิทธิ์ในสินค้าที่ซื้อขายผ่อนส่ง
- (2) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้ซื้อต้องรับผิดชอบสินค้าเกิดความเสียหาย โดยเหตุสุดวิสัย หรือด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ ผู้ขายจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความเสียหายที่เกิดจากความผิดของผู้ซื้อเอง
- (3) ข้อสัญญาที่เป็นการยกเว้น หรือ จำกัดความรับผิดที่เกิดจากการผิดสัญญาของผู้ขาย
- (4) ข้อสัญญาที่เป็นการยกเว้น หรือ จำกัดความรับผิดของผู้ขายในความชำรุดบกพร่องและการรอนสิทธิในสินค้านั้น ซึ่งแตกต่างจากที่กฎหมายบัญญัติ
- (5) ข้อสัญญาที่เป็นการยกเว้น หรือ จำกัดความรับผิดของผู้ขายต่อผู้ซื้อ หรือต่อบุคคลภายนอกในความสูญหายหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากความชำรุดบกพร่องของสินค้า เว้นแต่ผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขาย หรือควรจะได้รู้เช่นนั้นหากได้ใช้ความระมัดระวังอันจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชน หรือความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นอันเห็นประจักษ์แล้วในเวลาส่งมอบและผู้ซื้อรับเอาสินค้านั้นไว้โดยมิได้อิดเอื้อน

(6) ข้อสัญญาที่ให้สิทธิผู้ขายบอกเลิกสัญญากับผู้ซื้อ หรือเรียกร้องให้ผู้ซื้อชำระหนี้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก่อนกำหนดเวลาในสัญญา โดยผู้ซื้อมิได้ผิดนัดชำระหนี้ หรือผิดสัญญา หรือผิดเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญข้อใดข้อหนึ่งในสัญญา

(7) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้ขายคิดดอกเบี้ย หรือเงินอื่นใดในกรณีผู้ซื้อผิดนัดชำระหนี้รวมกันแล้วเกินกว่าอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี

ข้อ 5 หากการซื้อขายผ่อนส่งนี้ เป็นการซื้อขายสินค้าจากการขายตรงหรือจากการขายผ่านตลาดแบบตรง ย่อมอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 ด้วย

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่

เป็นต้นไป

(ลงชื่อ)

ประธานกรรมการว่าด้วยสัญญา

สำนักหอสมุด